

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 202/2020
11.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бошко Тампоља, адвокат из ..., против туженог „Krstaco-Incorporated“ ДОО Београд, кога заступа пуномоћник Бранко Стошић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 759/18 од 11.01.2019. године, исправљене решењем истог суда од 27.02.2019. године, у седници већа одржана 11.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 759/18 од 11.01.2019. године, исправљене решењем истог суда од 27.02.2019. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П1 3411/11 од 16.11.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се поништи као незаконито решење туженог бр. ... од ...2011. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду, те да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу накнади штету у виду изгубљене зараде за период од маја 2011. године до октобра 2013. године у износу од 294.436,32 динара са законском затезном каматом на појединачно одређене месечне износе изгубљене зараде. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да у име и за рачун тужиоца уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање и доприносе за здравствено осигурање за период од 29.04.2011. године до 31.10.2013. године. Ставом четвртим изреке, тужба је одбачена у делу у којем је тражена уплата пореза на износ изгубљене зараде за период од 29.04.2011. године до 31.10.2013. године. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка. Ставом шестим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 350.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 759/18 од 11.01.2019. године, исправљеном решењем истог суда од 27.02.2019. године, ставом првим изреке одбијена је жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Београду П1 3411/11 од

16.11.2017. године. Ставом другим изреке, одбијена је жалба тужиоца и потврђено решење истог суда од 12.03.2015. године (жалба на решење о одбијању захтева тужиоца за преиначење тужбе). Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неоснован је и без утицаја ревизијски навод којим се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 199. став 2. ЗПП – а, и то тврдњом да је решење од 12.03.2015. године којим није дозвољено преиначење тужбе донето супротно одредбама процесног закона, из разлога што наведеним решењем није повређен члан 199. став 2. ЗПП и што исто није било од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде. Због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју тужилац указује тврдњом о нејасним и противречним разлозима и којима оспорава утврђено чињенично стање и оцену изведених доказа, ревизија се не може изјавити у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог на пословима ... по Уговору о раду од ...2009. године. У марту 2011. године, тужени је понудио тужиоцу споразумни престанак радног односа, који тужилац није прихватио (није га потписао) и од ...2013. године није долазио на посао. Дописом – писаним позивом од ...2011. године, тужилац је обавештен да је споразумни раскид радног односа стављен ван снаге и позван да се јави на рад дана ...2011. године, што није учинио. Тужени је дана ...2011. године донео писмено Упозорење бр. ... пред отказ уговора о раду тужиоцу, јер је истекао рок од три дана од дана када је позван да се јави на посао (...2011. године), уз навод садржан у Упозорењу да су се неодазивањем тужиоца позиву стекли услови за отказ уговора о раду, али да решење о отказу уговора о раду неће бити донето уколико тужилац оправда своје неодазивање и одсуство, а да ће му уколико се у року од пет дана од достављања не изјасни, престати радни однос. Тужилац се није изјаснио на Упозорење, јер је сматрао да му је радни однос већ престао по усменом саопштењу које је добио од послодавца, и то пре него што је ...2011. године позван да се врати на рад. Истовремено, у дисциплинском поступку који је вођен због неоправданог изостанка са рада, тужилац је тврдио да је у периоду од ...2011. године до ...2011. године изостајао у уверењу да му је радни однос претходно престао по усменом обавештењу, као и да је очекивао да ће послодавац донети одговарајуће решење о његовом статусу. Решењем туженог бр. ... од ...2011. године, тужиоцу је отказан уговор о раду због неоправданог изостанка са рада у периоду од ...2011. године до ...2011. године, као и дана ... и ...2011. године. У интерном поступку пред послодавцем и током овог спора тужилац је тврдио да је одсуство са рада у наведеном периоду и да је сматрао да нема обавезу да изостанак правда, јер му је ...2011. године радни престао по усменом обавештењу које је добио од послодавца.

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаним нижестепеним пресудама примењено материјално право када је одбијен тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду, враћање на рад и накнаду штете.

Према члану 179. став 1. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...54/09), послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђену општим актом и уговором о раду. Чланом 22. тачка 2. Правилника туженог о раду, прописано је да ће се запосленом отказати уговор о раду у случају неоправданог изостајања са посла више од два радна дана у току месеца, те уколико не достави послодавцу потврду лекара о наступању привремене спречености за рад у року од три дана од наступања привремене спречености за рад. Према члану 11. алинеја 1. Уговора о раду закљученог између парничних странака, запосленом престаје радни однос отказом уговора о раду ако својом кривицом учини повреду радне обавезе - неоправдано изостајање са посла два радна дана у току месеца или три радна дана са прекидима у току 12 месеци.

За постојање наведеног отказног разлога нужни услови су радња запосленог која представља биће повреде радне обавезе и кривица запосленог. Радња запосленог може бити чињење или нечињење, а кривица је основ одговорности у случају повреде радне обавезе с тим што за отказ уговора о раду није довољан сваки степен кривице, већ је потребно да је запослени изврши повреду радне обавезе намерно или из крајње непажње.

Неосновани су ревизијски наводи да тужилац није имао свест о недопустивости свог понашања, с обзиром да је одсуствовао са рада у убеђењу да му је отказ уговора у раду дат усменим саопшењем послодавца дана ...2011. године.

После пријема обавештења од 08.04.2011. године, да је споразумни престанак радног односа стављен ван снаге, као и позива за враћање на рад, тужилац је сасвим извесно знао да му радни однос није престао по споразуму са послодавцем ни његовом једностраном вољом. Тужиоцу је дата могућност да остане на раду код послодавца и надаље, давањем антиципираног Упозорења од ...2011. године да му радни однос неће престати ако оправда спреченост за рад у року од пет дана од пријема упозорења, као и предлогом за распоређивање у друго место рада у централи послодавца, што тужилац, по сопственом исказу, није правдао ни прихватао и што представља крајњу непажњу у вршењу радних обавеза. Имајући у виду све околности конкретног догађаја, по оцени ревизијског суда, тужилац није био у заблуди о свом статусу код туженог и имао је свест о противправности свог поступања, па како је пасивним држањем више дана у периоду од ...2011. године до доношења Упозорења ...2011. године и надаље до доношења оспореног решења, својом кривицом учинио повреду радне обавезе утврђене Правилником туженог и Уговором о раду, правилна је оцена нижестепених судова да му је законито престао радни однос на основу члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду. Тужилац је упозорен на разлоге за отказ уговора о раду, чиме му је омогућено да се о њима изјасни, као и право на одбрану, а упозорење и решење садрже исту повреду радне обавезе (неоправдано изостајање са рада дуже од два радна дана), што је сагласно члану 180. Закона о раду, из чега произлази да је решење донето у законом прописаној процедури.

С обзиром да је тужиоцу законито отказан уговор о раду, тужени није дужан да га врати на рад и да му накнади штету у виду изгубљене зараде, применом члана 191. ст. 1. и 2. Закона о раду.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић